

і Еву. Легенда про Мойсея, котрого видубула з води дівчиця (богиня Іштар), має свій початок в Вавилоні, так само, як легенда про Ромулуса, оснудателя Риму і т. п. Вавилонські королі призначали себе синами божеючої дівчиці (богині Іштар), впевняючи, що їх батьки є невісні. Помічена в тій епохі легенда про короля Саргона жвацем прагадає нам легенду про Мойсея.

Згадки в книзі Витія [Geneze] про хаос і темноту над глибинами Тегому та про боротьбу Тегома зі змієм — Левятаном або Тегом — се відгуки вавилонських астрономічних легенд, що розказують про боротьбу бога Мардука з потвором Тимат, який є зовсім ідентичний з біблійним Тегом.

Легенда про перехід Мойсея через Червоне Море та оповість про загибель фараона разом з військом в морю вимагає спростованя і наукового висвітлення правди, бо славний египційськ проф. Масперо, віднайшов чумію того фараона, за котрого часів Жиди опустели Египець. Сей фараон не потонув в Червоному морі, як каже біблія, лише умер в глибокій старості зовсім природною смертю.

Перед оволадом Палестини Жидами, осідком явилу, була після одної біблійної реляції — гора Синай, а після другої — гора Гороб. Назва „Синай“ [Сінай] походить від вавилонського бога місяця, що звав ся: Сін „Гороб“ знову у вавилонській мові означає: жар полудни. Отже сі обі гори — се нічо инше, як лише астральні символи, що витворили ся в Вавилоні.

Ся низка наведених примірів, а є їх ще велике множество дає нам наглядний доказ, що книги Старого і Нового Завіту є лише відгуками і гереліцованем вавилонської кльтури. Дійсність розвіяла на дрібнай пух гарну лєнду про „вибраний народ“, яким ще досі іменують себе Жиди.

З поміж книг Старого Завіту заслужують на увагу лише книги пророків. Пророки відіграли в старинній жидівській суспільності визначну роль опозиційних трибунів найвищих верств народу, супроти бездушної бюрократії лєвітів. Пророки в своїх письмах глузують собі з молитов, постів, жертв та прочих релігійних, зверхних обрядів, які сповняли лєвіти; вони каали вагу лише на моральну сторону релігії. Пророки були проте дійсними оборонцями порабощеного народу, а їх діяльність дала опісля почин до суспільно-класових боротьб, які, через довгі літа, точили ся в старинній Палестині. Суспільну діяльність пророків представив в світлі історичної правди д-р Максим Петербави.

Най пізнійше повсталою книгою Старого Завіту є книга Естери. Походить вона правдоподібно з 130 року перед Христом і містить в собі оповіданє про поію, яка мала дійсно відбути ся в Персії. Та коли точнійше розглянемо се оповіданє, то віднайдемо в нїм старовавилонську легенду: Естер — се богиня Іштар, Мольдахай — се бог Мардук, а Ваман — се бог пекла. Пліє оповіданє є лише спопуляризованим весняним мітом Вавилонців.

Історія сотвореня сьвіту, або т. зв. космогонія, подана в книзі Витія, відповідала поглядам сучасних людей. Нинішня наука говорить одначе цілком що инше. На початку не було пусто і темно. але протинво: ясно і гарно. Наша соняшна система находила ся побатьково в стані огнисто-летучім. На початку було сонце, потім доперва земля — а не навпаки Земля існує не 6000 але

сотки мільонів літ! Наука про розвиток землі (геологія) ствердила се незбито, доказуючи на основі скаменілих, що перел вашими теперішніми ростинами і звірятами існували зовсім інші ростины і звірята і що сьвіт органічний розвивав ся звільна через мільони літ — а не в протягу 6 днів.

Наука про жите дрібноустроїв (біологія) стверджує на основі тисячяних фактів, що гатунки звірат і ростины не є чимось незмінним, але що змінюють ся, залежно від зміни внутрішних умовин. На землі жили звірята, які на довго ще перед ковчегом Ноя та перед Адамом зовсім вигинули. Житє і смерть існували мільони літ перед Адамом. Ще і тепер можна бачити скамінїлі форми великанських ящїрок, птахів сьвавців, папоротей та прочих дерев велитнів, які нині маємо вєлами. Наколиб каміне мало бесїду і могло говори — ми учулибї тоді зовсім відмінну історію сотвореня сьвіту. Також і фізика кладе своє veto супроти твердження, що з нічого може щось витворити ся. У вселенній нічо не гине і нічо нове не повстає — матерія і енергія є незнищими, а вселенна існує нескінченні вже часи та існувати буде вєчно.

Земля не є осередком вселенної, лише їддрбною крипичкою, в порівнаню до інших тіл небесних, Йозує, — жидівський полководець, про якого розказує Старий Завіт, — який казав сонцю стати, не знав ще тоді, що сонце є для землі стала точка і що не сонце довкола землі, лише земля обертаєть ся довкля сонця. Звісна річ, що на вищих небесних тілах (планетах) живуть інтелегентні ества. Трудно одначе припускати, що би їх обовязувала історія Адама і Еви та первородний гріх.

Сучасна астрономія приневолує нас до стислого перегляду давних понять о небі і пеклі. Нам говорили і говорять досі, що небо є над нами — наче постійний звід, а пекло є під нами — в глибині землі. Богато людий каже, що є три неба! Магометанї вірують аж в сім (7) небі! Іх пророк, Магомет, був ще за життя в небі і оповідає, що в семім небі бачив „ангела“, який мав 70.000 голов, у кожній голові було 70.000 ротів, в кожнім роті було 70.000 язиків, а у кожного язика виходило 70.000 голосів — отже разом було 24 трїльїони і 10.000 білїонів голосів — а всі ті голоси днем і нічо величають бога.

(Дальше буде).

Мир.

Чую нерас, як наші людоньки сьпивають „Мир вам брата“ — і аж в череві болять слухаючи сеї піснї. Пролетар, що нинька сьпиває про мир, се або пияний темняка, або темний незнайко. Сьвідомий робітник повинен сьпивати бовє піснї, голосити военні речі, братись до насильних діл, если хочете поліпшити свою долю. Нам наемним невільникам не слухати балаканиє капіталїстів і поів

про мир, бо що нам з їхнього мира? Він добрий для них. Вони зуть се мир, як робітник тихий, псдалий, смирний; як не боронити їм дерги з себе шкуру та богатїтє людською кривдою. Се їхні мирові ідеї, що їх ревнителами є всі золоті кути „миротворцї“, сьвітські і духовні — коронованї і сьвячені голови держави і церкви.

Але хай лишень де там золоті перестає синатись правільно до кубрів, як прамірм тепер в Мексико або в Колорато — а вжеграла музї ка, 10 тисячна

скінчив ся мир, вже брячить зброя, ревуть гармати і лєтьє ся кров — не „миротворцї“ капіталїстів і поів, а кров робітників, що наче neroзумні собаки дають ся своїм владцям цькувати одні на других.

Оттаки то капіталїстичний мир. Безглуздо комічним є в тїй грі становище поів. Тї сердеги все молять ся о мир, а як зьбухне війна то знов молять ся о побїду — о побїду для обох воюючих сторїн (тільки не для робітників в борбі з капіталїстами). По війні-ж знов попи змінюють колір: побїдникам сьпивають „Тебе бога хвалям“, а побїдженїх звивають до покути і підданїства новїй „бого ладнїй“ властї.

Церков мов потаскуха: хто сильнійший, хто її більше платить, за тїя полїє, того хвалу сьпиває.

А правдивого мира на сьвітї нема і не буде, докін в людях негине бажанє чужого добра, безсовістне лажїство і захлївїсть. Се одно, як також брак почутї справедливостї є причиною, що людськїсть сьогоднї подїлена на двї ворожі класї: капітал і праця. У военному таборї під прапором праці гуртують ся всі класово і морально сьвідомї робітники до борби з капіталом, до борби за хлїб і волю.

А сьпивати „Мир вам, брата“ у вьзному таборї чей ніхто ніхто не стане.

Дамян Борнєко,

СЬВЯТКОВАНЄ 1-ГО МАЯ МОНТРЕАЛ КВЕБ.

Сьогорічне сьвято 1-мая в Монтреалї випало дуже величаво. На місце з відкї рушав похід прибуло 13. найцятї Соціалїстичних організацій з десятима червоними прапорами. О год 7. вечером упорядкував ся поїду гору червоної прапори, заї або в Колорато — а вжеграла музї ка, 10 тисячна

орбітничя армія рушила в похід. З 10 тисячяних робітничих грудей загреміла піснїя Марселєви. З великою радостею машерувала голонними улицями міста Монтреалу на площу коло Сїтї голу.

Впоходї взяло участь коло півтора тисяча українських робітників. Коло Сїтї Голу вгромадилось близько 20 тисяч робітників зтого коло два і пів тїєчї українських. З трїнадцятїох трибун грамїли революційні промови, з Українцїв говорив тов. Гнида, котрий в день 1. мая прибув з Вінніпегу.

Опісля говорили тов. Дмитришин, Ів. Яворскїй Ю. Демедюк, Лев. Нїкоряк, Т. Корчак. Серед промов з часом вумїли оплески та голосї окликів. „хай живе першїй май!“ хай живе Соціалїзм!“ Довїл капіталїзм! Довїл нинїшній голод! Жадано рівних прав! жадано хлїба і волї! По промовах величавий похід знов рушив улицями міста, аж до галї в котрій від кожної нації говоїали бесїдники.

Галї була так заповнена що тисячна товпа стояла на дворї. В ім. У. С. Д. партїї говорив тов. Ів. Гнида. Свою промову закінчив так: Ми робітники день 1. мая сьвяткуєм 25-ий раз. Ми зго сьвяткуємо від рішеня міжнародного соціалїстичного конгрєсу в Парижі 1889. року. Від того часу на цілій кулі земскїй где тільки пробудилась класова сьвідомість пролетарїату, где тільки продерлає наука соціалїзму, там робітничтво сьвяткує деїнь 1. мая соціалїстичною наукою під червоним прапором штурмує проти лїядяцкого нїшнього ладу капіталїстичного. В день 1. мая скрізь лєляють червоної прапори! Скрізь лунають революційні піснї боротьби праці. Фабрика для робітника, земля для фармера. Вієм годим праці, вієм сну, вієм від-

дне населєна сїл все то більше тїкає до міст, шукаючи зарїбку. Міста ростуть а місничї цехи, які давно були охоронними організаціями проти посїдачїв землі та домів в містї, тепер є організацією проти напливаючого бідного, пролетарського робітника завандрованого із сїл. Цехи все то більше замикають ся проти впливів бідних робітників. Они обмежуют права челядників, що раз то більше утруднюють право стати самостїйним майстром, і так росте все то більше в містях наемний пролетар, який вггалї не має налії стати коли будь майстром. Богатї майстрї зате держать богато челядників пролетарїв, бо они мають богато прокупцїв, бо торговля росте. А з часом они богатїють, що не лиш роблять на замовленє, але роблять на запас, себто они продукують вже наперед, не питаючи нате, чи хто ось зараз купить в них те чи нї. Они продукують що раз то більше і засипают рынок своїми виробами. Такї виробї зуть ся вже т о в а р. Товар продукуєт на продаж на довшїй час без замовленя. Такї ремїсники, що продукують товари, а вже початком теперїшних фабрикантїв новїйших часїв. Так розвинуло ся господарство, котре має т о в а р о в у п р о д у к ц і ю за підставу.

(Дальше буде).

учив і челядників у себе. Тї челядники зразу з у майстрїв не лиш помічниками ремеслї але також є парубками, що сповняють ще й другу не ремїсницьку роботу. З разу челядників зівсім не було а були учнї. Бо той, хто навчив ся ремесла, працював відтак на власну руку. Пізнійше майстрї дійшли до більшої сили, круг їх відборщиків збільшив ся, тогди они в своїх товариствах завели такий лад, що учень мусїв ще по скінченю науки кілька літ бути в мїстї челядником і аж по тих кількох літах челядництва сьмїв бути самостїйним майстром. Се стало ся аж тогди, коли майстрї дійшли до тої сили, що дістали ся вже до управї міста.

Мїж доокочичними сєлами а вільними торговцями міст розвиваєть ся живий рух. З сєла їдуть люди в місто збувати свої продукти, з сєла їдуть люди набувати те, чого їм потрібно, бо легше напитя те, чого менї потрібно там, де другї їдуть за тїм самим, чим бігати від хати до хати шитати того, чого кому треба. Місто богатїє через те. В містї осїдає ся богато ремїсникїв, бо сюди сходять ся більшїй гурт людий і тут краще можна позбутї ся виробленої рїчи. До розвїтку міст причинаєть ся ще й те, що часи стають спокїйшїми. Вїйни все то рїшають, хоть прирїст людий все росте. Треба мати те на увазї, що давнійше, доки люди займали ся дїсарїв та королїв, а ті останнї почали роїдавати землю своїм приятелям, своїм

бу звїрїв нема стїлько що дерев на сьвітї, а меньше. Отже щоб мати забезпечений усьпїх в ловецтва, то треба мати великі простори землі. Колиж вже люди перейшли до годівлї худоби, тогди треба їм ще менше земельних просторїв, бо на меньших просторах землі можна такї вигодувати велику скількїсть худоби. Доки панує ловецтво, довгє частї вїйни за простори землї, за землю до польованя. А вже зі завєденєм рїльництва можна ще більшїй скількостї людий осїсти ся на тих сьмїх земельних просторах, чим давнійше на ловецьких, бо земля краще можна вїхїснувати. Оттї причини є тїми чинниками, що вїйни все і все меншають. Пригадаймо собі, що колись в Америкї (Пол. Лєрж.) був величї лєдвї чї мїлон індіан, які жили з ловецтва, а все їм було затїсно і они все вели бої між собою. Тепер та сама Америка має поверх 80 мільонів мешканцїв, хоть землї зівсім не прибуло, а вїйни їм не треба вести і ще богато землі лежить не захопленої людською управною рукою. Те саме дїє ся в часї розвїтку торговлї міст. Та сама земля при висшїй культурї виважляє більше людий, кровавї вїйни устають а населєнє все і все більшає, бо спокїй приносить все більшїй прирїст населєня. Але земля стала ся праватною власностею. Поодинокї держави почастоявлялї у себе сядїсарїв та королїв, а ті останнї почали роїдавати землю своїм приятелям, своїм

(Дальше буде).